

مجلس ملی میز

بویوک خلق کنگره سی خاتمه تاپان کیمی، بلافاصله آذربایجان مجلس ملیسی انتخاباتینا حاضرلیق باشلاندی. هیئت ملی طرفیندن انتخاب اولونان نظار هیئتی، آقای قیامینین ریاستی آلتیندا، معیین پروگرام اوزره ایشی اله آلدی. آذربایجانین هر یئرینده بنش گونون مدتینده ایش باشلانیب خاتمه تاپمالیدی. فرقه ساده بیرصورتده بو انتخابات مبارزه سینی تشکیل نئدی. هر یئرده کمیته لر و اشخاص طرفیندن نماینده لیگه کاندیدلر گؤستریلدی. فرقه نین تبلیغات و تشکیلات قدرتی او اندازه ده ایدی که، کیمی ایسته سه ایدی، انتخاب نده بیلردی. بونونلا بنله انتخابات آزادلیغینی نظرده توتاراق فرقه عضو اولمایان اشخاصادا اجازه وئریلدی که، نوزلرینی کاندید گؤسترسینلر. حتی فرقه عضولرینه ده دستور وئریلدی که، ایناندیقارلی بی طرف کاندیدلره ده رأی وئرسینلر.

مجلس ملیمیزین انتخاباتی بویوک سیاسی بیر اقدام ایدی. بیز ایلربویو آپاریلان چوروموش اصولو بیر دفعه لیک کناره آتیب بننی نظامنامه اوزره دموکراتیک بیر سنچگی اجرا نئدیک. بو سنچگیده عموم خلقین ایستر قادین، ایسترسه کیشی اولسون شرکت نتمه سینی همان نظامنامه موجبجه تأمین نئدیک. خلقی حق و اختیاردان محروم نتمک ایچون او وقته قدر مرسوم اولان پول، تهدید و تطمیع امکاتینی اورتادان قالدیردیق. دولت مأمورلارینین الینی انتخاباتا قاریشماغا امکان وئرمه میشدیک. بو سنچگیلرین آزاد، مستقیم، مساوی و متناسب اولماسی ایچون بوتون انتخابات حوزه لرینده تجدیدنظر نئدیک. هر بیر شهر، هر بؤلوک، هر قصبه، حتی هر محله ده یاشایان اهالییه امکان وئریدیک که، مستقیم و آزاد صورتده نوز رایلرینی

ونرسینلر. خلق فرقه میزین چاغیریشینی بویوک شوق -شعفا ایله استقبال نئدی. او گونه قدر عمرونده هنج بیر انتخاباتدا شرکت نتمه یین آداملاردا دسته- دسته گلیب رای ونرمکله نوزلرینین ملی فکریمیزه شریک اولماقلا، نجه ملی شعورا مالک اولدوقلارینی اثبات نئدیلدیر. مخصوصاً خانملارین هوسی داهادا آرتیق ایدی. جوان، قوجا، فقیر و دولتی هامی نوز سعادتینی انتخاباتین دوزگون یول ایله آپاریلماسیندا گوروب رای ونرمک ایچون بیر بیرینه سبقت نئدیلدیر. نلیمیز رای حوزه لرینه سنل کیمی آخیب گلکده ایدی.

او شانلی گونلردن بیر نمونه اولماق ایچون. آقای پیشه ورینین آذربایجان روزنامه سینده، ۱۲ آدرده، یازدیغی بیر مقاله سینی بورادا درج نئدیریک:

(فرقه میزین تزلزل ناپذیر عزم و اراده سی سایه سینده نل تریندی. خلقین هر بیر ایشه تردید و سوظن ایله باخان طبقه سی، یعنی بازار و اداره خدمتچیلری ده ملی مجلسیمیزین سنجگیلرینده شرکت ایچون نظامنامه موجبنجه و ملی هینتیمیزین رسمی اعلاتی ایله تعیین اولونان مدتین آخر گونلرینده انتخابات صندوقلارینا هجوم ندیب رایلرینی ونرمگه باشلادی. اگر بو مدتی ایکی گون تمدید نتمک ممکن اولسایدی. فقط تبریز شهرینده یوزمیندن زیاده رای ونریله جک ایدی. ظرافت دنیل فقط شنبه گونو خلق سگیزمینه بالغ رای سالمیشدیر. بو، ایرانین مشروطه تاریخینده گورولمه میش بیر ایشدیر. شنبه گونو صندوقلارین قاباغینا توپلاناتلاری گوردوکده اسلامین فتح و ظفر گونلری خاطره گلیر. (اذا جا نصرالله) آیه شریفه سینین حقیقی معناسی نظرده مجسم اولوردو. خلق غلبه میزه اینانیدیغی ایچون آخین- آخین، دسته- دسته گلیب رای سالیر و آلدیغی تعرفه نی بیرینجی مجلسیمیزدن یادگار اولماق اوزره بویوک خوشحالیق ایله مراجعت نئدیدی.

بو موفقیتیه ایکی بویوک سبب گؤستره بیلریمک. اولاً فرقه عضولرینده وجوده گلن درین ایمان و اونون نتیجه سینده ابراز ندیلن قهرمانلیق، ایکینجی سی خلقین ایچریسینده تولید اولان اعتماد و اینامدان عبارتدیر. بو ایش هنوز تشکیل تاپیب

گوندن- گونه محکم لنمکده اولان جوان فرقه تشکیلاتی ایچون بویوک بیر امتحان ایدی. فرقه بو امتحاندان فخر و مباحات ایله چیخماغا موفق اولدو.

تهراندا بویوک ایشیمیزی اوزاقدان تماشا ندیب مخالف روزنامه لرین های- کوی سالماسیله متأثر اولان آزادیخواه دوستلاریمیز بعضاً بیزه کمک ینتیرمک فکرینه دوشوب بو و یا بیر آیری آزادیخواهی تشویق ندیب تیریزه یولا سالیر و نله فکر ندیرلر که، اونلارین رهبرلیگینه فرقه میزین احتیاجی واردیر. بونیه شهریمیزه وارد اولان آزادیخواه‌لار ایشیمیزی یاخیندان گوردوکده نوزلرینین ضعف‌لرینه اعتراف ندیرلر. بو اوچ آی مدتینده فرقه نین مبارزه و آتش ایچینده یارادیب تربیت نددیگی فعال قوه نی (کادری) آلفیشلاماق، اونلاردان ایش نوگرمنه گه نوزلرینی محتاج گورورلر.

فرقه میزین وجوده گتیردیگی فعال قوه (کادر) سنچگی ایشینده نوز قدرت و استعدادینی بروزه و نردی. دونن مرکزی صندوق محلینده یاشلی بیر دموکراتین ۴۸ ساعت تمام نوز پُستوندا دوام نددیگی آشکارا چیخدی بو آدام پُستینی تحویل و نردیکده گولومسه بیب- نوز وظیفه می انجام و نردیگیم ایچون خوشبختم- ندیب استراحت ایچون نوبه گنتدی.

بیزده ایندی هامی چالیشیر، هامی فعالیت گؤستریر، هامی نوزونون عرضه، لیاقت و غیرتینی بروزه و نرمنه چالیشیر. قوجا، جوان، اوغلان، قیز، یاشلی خانم، بنلی بو کولوب قوجالمیش مجاهد بالاخره هر کس نوز وارلیغی ایله عموم خلق ایشینی آخره ینتیرمک ایستیر.

فرقه میزین ایچینده عظیم بیر قدرت، انسانی حیرته سالان بیر انتظام وجوده گلیمیشدیر. عضولر آرتیق تردید و تزلزله امکان و نرمنه بیب فرقه رهبرلیگینی جان و دل ایله بنیمسه بیب ایمان و عقیده اوزره مرکزی کمیته میزین تصمیم‌لرینی اجرا ندیر. اسلامیتین اول گونلرینده گورولموش تعصب اوزره وظیفه لرینی انجام و نردیرلر؛ فرقه دن فقط ساده بیر تبسم آدیقلارینا افتخار ندیرلر. ایندی بیزده نولومه گنتمک

امری آماغا افتخارنده ن جانلار تاپیلماغا باشلامیشدیر. حقیقی فدائیلر، اجتماعی حیاتیتمیزین هر بیر قسمتینده، توز لیاقت و فداکارلیقلارینی اثبات ندیرلر.

فرقه آرتیر، وسعتله نیر، محکم لشیر، بوتون خلقی نوز رهبر لیگی آلتینا آماغا قدرت تاپیر. بو قدرت، بو لیاقت و بو استعدادی گۆره ن مغرور باشلاردا اگیلب خلقین عزم و اراده سینه تسلیم اولور؛ ملت یولوندا نولمه گه حاضر اولان فدائیلرین اللرینی سیخیر؛ گنجه- گوندوز فرقه ایچون چالیشماق و اونون بویوک هدف و مقصدینی اده نتمگه حاضرلاشیرلار. ایشیمیز خلق ایشی اولدوغو ایچون، خلقین گؤستریدیگی حسن توجه بیزیم ایچون بویوک فتح و مظفریت حساب اولمالیدیر.

آهنین قلعه لر و یخیلماز سنگرلرین هامیسیندان محکم خلقین اورکیدیر. اورکلری فتح نده ن قوه نین مقابلینده هنج بیر قلعه مقاومت نده بیلمز. فرقه میز خلقین اوره گینی فتح نتمیشدیر. بونو مجلس ملی انتخاباتیمیز اثبات نئدی. اونو، یعنی او جلب نئدیلمیش اوره گی، ساخلاماق، اونون ایسته دیکلرینی ونرمک زمانی کلیب چاتمیشدیر.

بو جهتن فرقه میزین یولو مشکل و وظیفه سی آغیردیر. عشقی قازانماق آسان، اونو ساخلاماق مشکلدیر. بیز ایندی خلقین عشقینی قازانمیشیق؛ اونو ساخلاماق ایچون داها بویوک زحمتلره تحمل نتمه لیبیک.

(پ)

انتخابات تبریز شهرینده داها بویوک موفقیتله خاتمه تاپدی. کئچن دؤره بورادا، اون گونون عرضینده، فقط زوراکلی اون بیر مین رای آنجاق توپلانمیشدی. هال بوکه، ۶ آردن ۱۰ آذره قدر فقط بنش گونون عرضینده بیزیم ملی سنجگیمیزده رای ونره نلرین سایبی ۲۳/۹۵۰ نفره ینتیشدی. دنمک کئچن دؤره ده گونده میندن داها آز رای ونریلدیگی حالدا، بیزیم ملی انتخابات جریاتیندا، همان خلق، بعضی گونلرده

سگیز مین رأی و نرملکه نوز ملی علاقه سینی گؤستریب درین بیر مفکوره ایله تکان یندیگینی بروزه و نردی. او گؤستردی که، پول، طمع و قورخو واسطه سیله گؤرونمه سی امکان پذیر اولمایان بیر ایشی خلقین ایمان و اعتمادینی جلب نتمک سایه سینده آسانلیقلا وجوده گتیرمک اولارمیش، فرقه میزین خلق ایچریسینده کؤک سالمیش حرمت، علاقه و احترامینی اثبات نتمک ایچون تبریز نماینده لرینین آلدیقلا ری رایلرین سایه شایان دقتدیر. تبریز شهرینین و نردیگی ۲۳/۹۵۱ رأی دن ۲۳/۵۵۰ سی آقای پیشه ورینین آدینا چیخمیشدی. بو ایسه نظیری گؤرونمه ین بیر اعتماددیر. ان آخرنجی رأی آلان تبریز وکیللریندن آقای محمد عظیماتین آدینا ایسه ۲۱/۲۷۳ رأی اوخونموشدو.

دانیشیقلاردان سونرا چیخاریلان قراری بوخاریدا قید نتدیک. بو قرار ایله حکومت ملیمیزین پایه سی قورولموش اولدو. فرقه میز نولکه میزی اداره نتمک ایچون قانونی بیر مؤسسه وجوده گتیردی. بو مؤسسه ایسه آقای شبسترینین تحت ریاستینده تشکیل تاپان هیئت ملیدن عبارت ایدی. فرقه بو هیئت واسطه سیله کنگره نین قرارلارینی حیاتا کنچیرمگه باشلادی. هیئت ملی واقعه حکومت ملی ایشینی گؤرمگه موظف ایدی. آبان اینین اوتوزوندا کنگره طرفیندن انتخاب اولونان ۳۹ نفرلیک هیئت ملی همان گون ایشه باشلادی. اونون قاباغیندا دوران مهم وظیفه آذربایجان مجلس ملی سینین انتخاباتی ایدی. هیئت ملی همان گون ایشه باشلابیب نظارت هیئتی انتخاب نده رک مجلس ملی انتخاباتینین فرمانینی صادر نتدی. ملی کنگره نین تاپشیریغی هیئت ملینین جدیدی و فرقه نین مدبرانه رهبرلیگی نتیجه سینده، چوخ سریع بیر صورتده، اجراء ندیلدی. کنگره هیئتینه مجلس ملی تشکیل ایچون بیر آی وقت و نریلدیگی حالدا انتخابات ۲۱ گونده خاتمه تاپیب، ملی قورولوشوموزون باشلانقجی اولان بویوک تاریخی گونده، یعنی ۲۱ آذرده مجلس ملیمیز، تاریخی افتخار و شرفه مالک اولماقلا، خلقین درین سنونجی و احساساتیله، تشکیل تاپدی.

بو مؤسسلر مجلسینین تنظیم نئدیگی تاریخی سندلردن بیرسی ده آذربایجان مجلس ملیسینین انتخابات قانوندور. همین بو انتخابات قانونو واسطه سیله دیر که، خلقیمیز بوتون ایراندا دموکراتیک نهضتین علمداری اولماغا موفق اولدو. همین قانون واسطه سیله دیر که، بوتون ایران خلقی بیزی حقیقی دموکرات تانییب باشلادیغیمیز بویوک ایشه اعتماد گوزو ایله باخماغا باشلادی.

انتخابات قانونو فرقه میزین مرانامه سینین اساسی اوزره قلمه آلمیشدیر. بو قانونون اوچ سطرده عبارت اولان سگیزینجی ماده سی واسطه سیله فرقه متهورانه و قهرمانلارا یاراشان بویوک بیر قدم گوتورموش اولدو. سگیزینجی ماده بوایدی.

(۱- ایگیری می یاشینا چاتمیش بوتون آذربایجانلی آرواد و کیشی لرین انتخاب نتمک حقی وار.) بو ماده قادینلارا و جوانلارا انتخاب حقی ونرمکله خلقین بو گونه قدر فلج حالدا یاشایان گنیش کتله سینی سیاسی حیاتی جلب ندر و دموکراسی اساسینین محکم نمه سینه امکان یارادیر.

مجلس ملی انتخاباتلاریندان علاوه، هینت ملینین گوردوگو تاریخی ایشلردن بیرسی ده معروف (دکلاراسیون) نون ایران صلاحیتدار مقاملارینا و خارجی نماینده لره گوندریلمه سی، ایکینجیسی ایسه آذربایجان الیسی "حسام السلطان" ایله آپاریلان مذاکره لر دیر. بو مذاکره آقای پیشه وری، آقای شبستری و آقای بی ریا توسطیله عمله گلدی. آقای بیات تهران حکومتینین اونا فقط دانیشماق اختیاری و نردیگینی قید نده رک دندی که، فقط جاری مقررات اوزرینده نده بیلرم آذربایجانلیلارلا دانیشام. بو دانیشیقدان معلوم اولدو که، او فقط بیزه اندرز و نرمک و نصیحت نتمکله ایشه خاتمه ونرمک ایسته بیر. بو ایسه گولونج بیر ایش اولدو غوندان بیر نتیجه یه منجر اول بیلمزدی. اونا گوره ظاهرده بویوک اختیارات ایله گلن والی مجلس ملیمیزین تشکیلینه بیر نچه گون قالمیش آذربایجانلی ترک ندیب طیاره ایله تهراندا مراجعت نئدی و اورادا و نردیگی گذارشدن بیزیم نله دقیق

معلوماتیمیز یو خودور. لاکن شایعاتا گۆره نهضتیمیزین وجودونو انکار نتمگه موفق اولمامیشدیر.

هینت ملی دوره سی فرقه نین ان شدید فعالیت دۆره سی اولموشدور. هینت ملی نوز جاری ایشینه ادامه ونره رکن، فرقه بیر طرفدن مجلس ملی انتخاباتی، دیگر طرفدن دن فدائی تشکیلاتی یاراتماغا مشغول ایدی.

کتاب منبع سی: شهریورین اون ایکی سی

۱۳۲۴ - ۱۳۲۵

آذربایجان دموکرات فرقه سینین بیرنجی ایل دونومی مناسبتیه

مرکزی تبلیغات شعبه سینین نشریه سی

تبریز ۱۳۲۵

تایپ البین: یاشار آدری

کتابخانانین اینترنت آدرسه: <http://www.javaan.net/nashr.htm>

پست آدرسه: BM IWSN, London WC1N ۳XX, UK

ایمل آدرسه: yasharazarri@yahoo.com

نشر کارگری سوسیالیستی نین مسنوله: یاشار آدری

تایپ البین تاریخ: ۱۳۸۵